

DALSLANDS MILJÖ- OCH SAMMANTRÄDESPROTOKOLL ENERGINÄMND

1

Sammanträdesdatum

2023-06-08

Plats och tid 2023-06-08, kl. 13.30 – 14.25

Beslutande Anders Forsdahl (C) ordförande
Karin Andersson (S) vice ordförande
Margareta Bäverholm (S)
Lars-Inge Fahlén (S)
Kerstin Fredriksson (S)
Jörgen Eriksson (KIM)
Tobias Bernhardsson (C) tjänstgör för Christoffer Wallin

Övriga deltagande Susanne Westin, biträdande miljöchef
Marie Johansson, nämndsekreterare
Martin Odalgård, miljö- och hälsoskyddsinspektör

Utses att justera Jörgen Eriksson

Justeringens tid och plats Direktjustering Paragraf § 43

Underskrifter Sekreterare Marie Johansson
Marie Johansson

Ordförande *Anders Forsdahl*
.....
Anders Forsdahl

Justerande *Jörgen Eriksson*
.....
Jörgen Eriksson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Dalslands miljö- och energinämnd

Sammanträdesdatum 2023-06-08

Datum för uppsättande 2023-06-09 Datum för nedtagande 2023-07-03

Förvaringsplats protokoll Dalslands Miljö- och energikontor, Mellerud

Underskrift *Marie Johansson*
.....
Marie Johansson

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2023-06-08

DMEN § 43

Dnr 2023/891.PLA

**Yttrande över förslag till Vattentjänstplan,
Dals-Eds kommun**

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd beslutar att yttra sig enligt följande:

- Områdena Trolldalen och Stubbekas/Höghus ligger i nära anslutning till befintligt verksamhetsområde (VO) för vatten och avlopp och har bedömts som sammanhållen bebyggelse i kommunens ÖP. I förslaget till vattentjänstplan (VTP) har kommunen klassat dessa som bevakningsområden. DMEN anser att områdena ska klassas som utredningsområden samt att tidsramen för utredning bör sättas till 5 år. Stubbekas/Höghus ligger inom delavrinningsområden där den ekologiska statusen avseende kvalitetsfaktorn näringsämnen inte uppnår god status.
- Områdena Torpfors, Bälån och Storängen bedöms också som samlad bebyggelse i kommunens ÖP, ligger i anslutning till befintlig VA-område och har i föreliggande VTP klassats som bevakningsområden. DMEN menar att då samtliga dessa områden mycket väl kan betraktas som en del av den sammanhållna bebyggelsen bör de ges statusen utredningsområden. DMEN anser att tidsramen för utredning bör sättas till 5 år. Samtliga områden ligger inom delavrinningsområden där den ekologiska statusen avseende kvalitetsfaktorn näringsämnen inte uppnår god status.
- Området Hökedalen bedöms som samlad bebyggelse i kommunens ÖP. I kärnan av det område som Länsstyrelsens GIS-analys och kommunens egen analys av sammanhållen bebyggelse pekar ut ligger en industri, vilken är ansluten till både kommunalt vatten och avlopp. Ledningar finns sålunda framdragna, vilket på ett påtagligt vis bör påverka kostnaderna för ytterligare anslutningar. Området ligger inom delavrinningsområden där den ekologiska statusen avseende kvalitetsfaktorn näringsämnen inte uppnår god status. DMEN menar att Hökedalen bör klassas som ett utbyggnadsområde, alternativt ett utredningsområde, samt att tidsramen för utredning bör sättas till 5 år.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2023-06-08

Forts § 43

- Kommunen bör tydligt förklara på vilka grunder som beslutet att ingen betydande miljöpåverkan föreligger fattats.
- I bilaga 3 (handlingsplan för åtgärder), under avsnittet om dagvatten, dränvatten och tillskottsvatten, anser DMEN att kommunen bör fastslå vilka dokument som behöver tas fram för att möta behoven av en hållbar dagvattenhantering, samt datum för när dessa ska vara klara.
- En förnyelseplan för spillvattennätet bör tas fram. Förnyelseplanen bör innehålla en inventering av befintligt spillvattennät med avseende på kvalitet och åtgärders effekt i fråga om minskning av tillskottsvatten.

Paragrafen anses omedelbart justerad.

Bakgrund

Från och med 2023-01-01 trädde flera tilläggsparagrafer i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster i kraft. Tilläggen innebär att det ska finnas en vattentjänstplan (VTP) för varje kommun, samt att denna ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses, samt en bedömning av vilka åtgärder som behövs för kommunen att upprätthålla funktionen hos

VA-anläggningarna vid skyfall. Vidare framgår att VTP ska ställas ut och samrådats med fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen. Kommunen ska vart fjärde år aktualisera planen.

Dals-Eds kommun har 2023-05-05 inkommit till DMEK med ett förslag till VTP för nämnden att yttra sig över.

Då lagstiftningen är ny finns inga färdiga mallar för de exakta formerna för framtagande och utformning av VTP. Utöver de grundläggande krav som ställs på VTP, finns sedan många år krav på kommunerna - enligt Vattenmyndigheternas Åtgärdsprogram - att ta fram VA-planer.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2023-06-08

Forts § 43

Många kommuner har tagit fram VA-planer och Dals-Ed beslutade om en sådan så sent som 2020-11-25 (även om huvuddelen av arbetet med denna skedde från 2014 och några år framåt). Branschorganisationen Svenskt Vatten har presenterat olika alternativ för formen på VTP, där en sammanvävning av VTP med befintlig VA-plan är ett alternativ. En fördel med detta kan vara att det finns lagkrav på att VTP ska aktualiseras; en aktualisering av de lagstyrda delarna kan minska tröskeln för att aktualisera även de icke lagstyrda delarna och sålunda hålls helhetsbilden för VA-situationen uppdaterad. Den framtagna VA-planen saknar en förnyelseplan av spillvattennätet. En översiktlig inventering av spillvattennätet med avseende på dess ålder och kvalitet, samt vad förnyelseåtgärder beräknas kunna få för effekt i fråga om minskad mängd tillskottsvatten, har erfarenhetsmässigt visat sig vara ett mycket starkt planeringsverktyg för VA-organisationen. DMEN anser därför att en ny punkt bör läggas till i bilaga 3, där datum för framtagande av förnyelseplan för spillvattennätet fastslås.

När en kommun upprättar en plan ska kommunen undersöka om planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Kommunen ska i undersökningen om betydande miljöpåverkan ta hänsyn till ett antal kriterier, bland annat miljöeffekter. Enligt miljöbalkens definition kan miljöeffekter vara direkta eller indirekta och effekterna kan vara både positiva eller negativa för miljön. Effekterna kan vara tillfälliga eller bestående, kumulativa eller inte kumulativa och kan uppstå på kort, medellång eller lång sikt. Av länsstyrelsens riktlinjer för samråd gällande VTP framgår att, i det fall kommunen bedömer att planen inte kommer att medföra betydande miljöpåverkan, bör motiveringen till denna bedömning tydligt redovisas i planförslaget. DMEN menar att kommunen i föreliggande förslag till VTP inte tydligt motiverar på vilka grunder bedömningen att betydande miljöpåverkan inte föreligger.

För att nå regeringens beslutade etappmål driver Naturvårdsverket projektet "En hållbar dagvattenhantering", genom vilket krav ställs på samtliga landets kommuner att under 2023 integrera dagvattenhantering i planläggning av ny bebyggelse eller vid pågående ändring av befintlig bebyggelse. Då även detta krav är nytt och det i detta fall inte heller finns några tydliga mallar att gå efter, innebär det att formen för hur kommunerna väljer att genomföra arbetet är öppen. Flera större städer och kommuner har tagit fram dagvattenpolicys och dagvattenplaner samt riktlinjer för olika tillämpningsområden där dagvattenhantering är aktuell.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2023-06-08

DMEN ser positivt på att kommunen väljer att ta ett helhetsgrepp på dessa nya uppgifter och inkluderar dagvattenhantering i förslaget till VTP.

Genom bilagorna 2 och 3 tar kommunen viktiga steg i arbetet med att implementera dagvattenhantering i planarbetet. DMEN anser att kommunen bör "löpa linan ut" och slå fast vilka typer av dokument som behöver tas fram för att helt implementera dagvattenhanteringen i kommunens handläggning, samt datum för när dessa dokument ska fram.

Skäl till beslut

Den GIS-analys som Länsstyrelsen tagit fram och som delvis ligger till grund för kommunens identifiering av områden med samlad bebyggelse är ett något trubbigt verktyg. Kriteriet som använts för att identifiera sammanhållen bebyggelse är att det ska vara minst 20 hus med högst 150 m avstånd mellan husen. Detta gör att det kan finnas kluster med färre än 20 hus, som ligger i närheten av andra kluster eller befintliga verksamhetsområden (VO), men som ändå inte faller ut som sammanhållen bebyggelse. I fall där dessa kluster inte ligger i nära anslutning till befintligt VA, skulle kostnaden för att ansluta dessa till en gemensam anläggning sannolikt bli stor, då det förutom ledningar också behöver byggas ett reningsverk. I fall där ett sådant kluster ligger i nära anslutning (men mer än 150 m) till befintligt VO, blir kostnaden väsentligt mindre, eftersom endast kostnaden för en överföringsledning och serviser då tillkommer.

I anslutning till samhället Ed finns flera mindre områden som ligger i nära anslutning till VO, men som inte faller ut som samlad bebyggelse vid GIS-analysen och därmed inte tas upp i förslaget till Vattentjänstplan (VTP). Områdena finns däremot upptagna som samlad bebyggelse i kommunens ÖP. Dessa områden är Trolldalen och Stubbekas/Höghus. Områdena Torpfors, Bälнас, Storängen och Hökedalen finns också upptagna som samlad bebyggelse i kommunens ÖP, ligger i anslutning till befintlig VA-område och har tagits upp i VTP som bevakningsområden. DMEN menar att då dessa områden inte skiljer sig i något väsentligt från närliggande områden, som omfattas av kommunalt VA, så bör kommunallagens likställighetsprincip i 2 kap 3 § gälla.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2023-06-08

Forts § 43

DMEN menar vidare att då samtliga dessa områden mycket väl kan betraktas som en del av den sammanhållna bebyggelsen, bör dessa områden ges statusen utredningsområden, istället för den förslagna statusen bevakningsområden. Samtliga områden, utom Trolldalen, ligger inom delavrinningsområden där den ekologiska statusen avseende kvalitetsfaktorn näringsämnen, inte uppnår god status. I fallet Hökedalen finns redan idag ledningar framdragna, eftersom industrin i området är ansluten. Kostnaderna för ett VO blir därmed mindre. Samtliga områden ovan, utom Trolldalen, ligger inom delavrinningsområde där den ekologiska statusen avseende näringsämnen ej uppnår god status.

Beredning:

Presidium 2023-05-25

Handläggarens förslag till beslut

Expedieras:

Dals-Eds kommun

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande